

Berlin – Lichtenberg
Výstava z cyklu „175 let železnic v Německu“
Berlin, 2.-3. října 2010

Oslavy 175 let dráhy po Německu putují a ve větších aglomeracích se objevují i častěji. V Berlíně jsem navštívil v září oslavy v Betriebsbahnhof Schöneweide, převážně parního charakteru a zaměřené na fandry železnice i laickou veřejnost. Dominovaly stroje parou poháněné. Strava, nápoje chutné a vpravdě laciné. Organizace návštěvníku milá. Vstupné 8 €, a bylo myšleno i na „BOZP“ vstřícně pohybu laické, dětské a babičkovské veřejnosti po rozlehlém areálu depa.

Před týdnem jsem v Berlin - Lichtenberg navštívil „další výstavní kolo,“ tentokrát zaměřené hlavně na motorové jednotky a vozy od dvacátých let minulého století po ICE-T a soudobá vozidla pro regionální a příměstskou dopravu.

Výstava byla orientována zřejmě více na laickou veřejnost. Vstupné zdarma. Ve srovnání se Schöneweide trochu zmatek a stísněný prostor. Volnějším způsobem bych celkový vjem popsal následovně:

Byla neděle. Třetího. Počasí dobré, ale z pelíšku se mi nechtělo. Při pokusu ovládnout Railroad Tycoona 3 jsem včera zrovna neexceloval, na modýlek vagonu jsem schůdky tak nějak dotvořil a vzala mne záda.

Ale přemohl jsem se a s nadlidským úsilím jsem si oblékl ponožky a jiné oděvní součástky a vyrazil jsem na další z akcí ku 175. výročí železnice v Německu. Cesta byla vskutku náročná. Schody do metra i z metra U 5 na dotčených stanicích nejezdící, nedělní interval 10 minut berlínského času, jízdní doba dobrých 11 minut... Srovnám-li to s úsilím potřebným pro ovládnutí myši při Railroad Tycoonu, prostě dřina.

A byl tam nával. A byl tam velikánský nával. A převažovala "laická veřejnost". Bylo to totiž zadarmo. Dosáhnout nezastíněnosti objektu k focení zvoleného – nemožné. Najdeš-li si pozici, stejně tam někdo vleze. Ne fotograf, ne dítě, ne důchodce. Ale madam, kterou někdo chybným rozhodnutím omylem pustil od plotny. Na nádraží motorové jednotky, od nádraží pendli do depa. V nádražní hale (čekárničce) se těsní několik (putovních) kolejišť. Pověštinou zaprášenějších, než ta ona v Bln. Schöneweide. V podzemní chodbě propojující všechna nástupiště s U-Bahnem byly stánky s prodejem dominantně laických rádobý drážních artefaktů.

Nejprve jsem utekl z přeplněného peronu poté, co mi jakási babička o holi kočárek k tomu tlačící vjela na paty a dala jasně najevo, že přese mne nevidí. Tak tak, že jsem nespadol do kolejiště. A Adlera jsem nevyfotil. Přiznám se, že mne uspokojilo, že ji v zápětí odstrčila jiná babička, co tam byla i s dědečkem...

Na výstavě modelů byla hlava na hlavě a bylo nutno si hlídat, kam šlapeš. Opět konstatuji – děti byly způsobné, to jejich maminky ti strčily ruku před objektiv s výkřiky typu „Jéé heléé koukni!“ (překlad do jazyka českého: autor)

Znechucen šel jsem se šel rozloučit na peron s SVTčkama (i tam se prodávalo vetešnictví – trička, upomínkové blbiny, nic solidního). A zrovna jel pendli – 2x Stadler do depa. Tak jsem to risknul. Výstup a nástup v cíli byl příšerný. Od vchodu přes nouzový nástupní schůdek ke stěně Lokleitung necelé 3 metry. A dav lidí ven, dav lidí tam. Připomínám, bylo to zadarmo, byli tam vozíčkáři, předškolní děti, co se bezmála musely starat o své doprovázející babičky o holi, dámičky se psy od ratlíka po dogu (! – nežertuji). S výhradou normálních provozních pororošťů téměř žádné doplňkové pochozí trasy, nebo dosypání – na rozdíl od Schöneweide. A paní s dogou štkala, že se pejsánkovi blbě chodí po

pororoštech (tedy to zvíře se prostě šprajclo, takže nebylo lze projít vůbec). To, co se mi líbilo, fotit ani nešlo: mraky lidí, malé rozestupy - odstupy. Zejména Ferkltaxe a předválečný motorák, co jezdil pak i u nás - M 140.x. Sice točili postupně stroje na točně, ale to bych tam musel být celý den. Odměnil jsem se jedním pivem a chystal se na cestu domů. Ještě jsem blejsknul Reko-tříosák (vjela mi do toho dvaapadesátka) a cpal jsem se koridórem zpět na provizorní peron.

Té vůni currywurstu s hranolkem jsem neodolal. Za zlomek ceny, co by to stálo na Innotransu, jsem pojedl. Móoc chutné a zcela čerstvě udělané. Trošku horké, takže mi ujel pendl Štädler. Dojídám a vtom písk: Přijíždí pendl Adler. Zvěčněno. S jídlem v ruce...

Kolem Adlera se strhlo pozdvižení. Pak ale musel objet soupravu = celé bývalé zauhlování a já ho přeci jen ulovil. A to je vše. Bolela mne záda a čekaly mne nejezdící schody.

Fotky z výstavy modelů jsem zaměřil spíše na extras, na zajímavosti, ne na komplexní informaci o vystaveném. Spíš jsem chtěl ukázat, jak modeláři v Německu zachycují skutečnost. Jak si vybírají, které prvky jsou typické a neměly by být opomenuty. A trochu jsem chtěl přispět do diskuse s jedním kolegou - maniakem na téma, co je typické pro malá nádraží v NDR ve druhé polovině 70. let. Je slušné dodat, že v Čechách vznikající TT dioráma „Hagenau“ má už dnes oku více lahodící kvalitu.

Nicméně k fotkám kolejišť. Jsou dle názvů rozděleny do bloků.

1. **Oldtimer.** Je to v TT, včetně ne příliš dobře viditelné zubačky. Krom řady samo domo modelů z první epochy mne zaujal právě Adler, neb jsem se domníval, že ulovím jen tohoto pro nedostupnost onoho skutečného.
2. **HO Kolaisko 1, 2 a 3** dávají pohled na výseče (klubového) modelaření, s nímž se lze obvykle setkat v oblasti Berlin - Brandenburg. Plochá krajina, smělé dopravní stavby, s bohatým větvením, důsledná peronizace. Na snímcích dobově NDR, léta 70. až 80.
3. **HO Kolaisko 4** zobrazuje dobu spíše konce 20. let, příkladné průmyslovou oblastí. Rovněž oblíbené téma. Umožňuje rozmanitý posun - na výstavě téměř nevyužíváno.
4. **HO HOe** - smysl pro detail. Obzvláště mne zaujal mohutný komplex stojanů na kola.
5. **TT Kolaisko i Bhf.** Jde o jedno a to samé kolejiště. Nebylo asi nejmladší, ale vzalo u srdéčka. Vedlejší trať, tramvaj, vedení tratě obcí podél regulovaného vodoteče - takhle to v Sasku, Durýnsku skutečně bývalo k vidění. Staromilcům obzvláště doporučuji fotečku TT Bhf 1_3 multi, kde ladnosti Volgy 21 Carevna úspěšně konkuruje model starší verze Multikáry.

Fotit bylo možno pouze z nadhledu Zboku byla všechna kolejiště chráněna/bráněna 8-10 mm tenkou deskou z plexiskla.

Libor Zapletal